

۹۱۱۳۰۵

دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی
گروه مدیریت و برنامه‌ریزی ورزشی

پایان‌نامه کارشناسی ارشد

عنوان:

تحلیل عوامل موثر بر بروز فساد اداری و روش‌های کنترل آن در
وزارت ورزش و جوانان

پژوهشگر:

علیرضا زارع

اساتید راهنما:

دکتر صدیقه حیدری‌نژاد

دکتر سیده ناهید شتاب بوشهری

تیر ماه ۱۳۹۳

ای زندگی تن و توانم همه تو

جانی و دلی ای دل و جانم همه تو

تو هستی من شدم از آنی همه من

من نیست شدم در تو از آنم همه تو

تقدیر و شکر

پاس مسعودی را که در زلفای وجود عشق و ایمان جلوه گر ساخت و اعتقاد در خمیره وجود ما افکند. پاس خدایی را که مجال زیستن را به ما عنایت فرمود تا خدمت به خلق را پیشه سازیم و با تکیه بر علم و تقوی، در اساطیر فرسنگ اسیل، خدمتگزار باشیم.

پاس او را که اگر لطف و عنایتش نبود، مریاری انجام این امر نبود. پس هر چه هست، لطف اوست و بس. اکنون که به یاری خداوند بزرگ تحقیق حاضر به پایان رسیده است، بر خود لازم می دانم، مراتب تقدیر و شکر خود را از راهبانی های ارزنده اساتید کرامتقدر، سرکار خانم دکتر صدیقه حیدری نژاد و سرکار خانم دکتر سیده ناهید شتاب بوشهری که مراد انجام این پژوهش باراهبانی های استادان خودیاری نموده اند، ابراز نمایم. همچنین با شکر از زحمات جناب آقای دکتر مهدی پور که مرا از حمایت و راهبانی های ارزشمند خود بهره مند ساخت.

نام خانوادگی: علیرضا		نام: زارع	شماره دانشجویی: ۹۱۱۱۳۰۵
عنوان پایان نامه: تحلیل عوامل موثر بر بروز فساد اداری و روش های کنترل آن در وزارت ورزش و جوانان			
استاد راهنما: دکتر صدیقه حیدری نژاد، دکتر سیده ناهید شتاب بوشهری			
استاد مشاور: ---			
درجه تحصیلی: کارشناسی ارشد		رشته: تربیت بدنی و علوم ورزشی	گرایش: مدیریت ورزشی
دانشگاه: شهید چمران اهواز		دانشکده: تربیت بدنی و علوم ورزشی	گروه: مدیریت ورزشی
تاریخ فارغ التحصیلی: تیر ۹۳		تعداد صفحه: ۱۳۱	
واژه های کلیدی: فساد اداری- وزارت ورزش و جوانان- کنترل			
<p>چکیده</p> <p>هدف تحقیق حاضر تحلیل عوامل موثر بر بروز فساد اداری و روش های آن در وزارت ورزش و جوانان می باشد. این تحقیق از نوع توصیفی- پیمایشی و به روش میدانی انجام شده است. جامعه آماری این تحقیق شامل کارمندان وزارت ورزش و جوانان می باشد. که مطابق با گزارشات این وزارتخانه تعداد ۹۰۰ نفر میباشد. به منظور تعیین نمونه ی آماری از جدول تعیین حجم نمونه مورگان و به روش تصادفی ساده تعداد ۲۶۹ نفر برآورد شد. به منظور پیشگیری از افت آماری تعداد ۳۲۰ پرسش نامه پخش و جمع اوری گردید. در این تحقیق از پرسش نامه تعدیل یافته (خداد حسینی) بنام عوامل موثر بر بروز فساد اداری و روش های کنترل استفاده شد که در بخش اول، شامل مشخصات فردی و بخش دوم آن را پرسش نامه عوامل موثر بر بروز فساد اداری (۲۴ سوال) و روش های کنترل آن (۱۴) تشکیل شده است. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه ها با نظرخواهی از ۱۲ نفر از اساتید و دانشجویان دکتری مدیریت ورزشی دانشکده تربیت بدنی دانشگاه شهید چمران اهواز بررسی شد. برای روایی سازه پرسشنامه از طریق تحلیل عاملی مقدار عوامل موثر (۰/۷۷۰) و روش های کنترل (۰/۸۱۵) محاسبه شد. ضریب پایایی پرسشنامه ها به روش آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۸۱ برای عوامل موثر و ۰/۸۳ برای روش های کنترل محاسبه شد. برای تجزیه و تحلیل داده از آمار توصیفی و آمار استنباطی (تحلیل عامل اکتشافی و تحلیل عامل تاییدی استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد عوامل سازمانی با بار عاملی ۰/۵۳۲ بیشترین و عوامل آگاهی دهنده با بار عاملی ۰/۰۹۲ کمترین تاثیر بر بروز فساد اداری دارد. همچنین در بخش کنترل فساد اداری نتایج تحقیق نشان میدهد که عوامل اثر بخشی قوانین با بار عاملی ۰/۳۲۵ بیشترین تاثیر و عوامل مدیریتی - اداری با بار عاملی ۰/۰۹۱ کمترین تاثیر را بر روش های کنترل فساد اداری دارا هستند. بنابراین با توجه به عوامل موثر بر بروز فساد اداری و روش های کنترل در وزارت ورزش و جوانان توصیه می گردد که مباحث مربوط به این پژوهش مورد توجه مسولین قرار گیرد.</p>			

فهرست مطالب

فصل اول : مقدمه و معرفی تحقیق

صفحه	عنوان
۲.....	مقدمه
۴.....	بیان مسأله
۶.....	ضرورت و اهمیت تحقیق
۷.....	اهداف تحقیق
۷.....	هدف کلی
۷.....	اهداف جزئی
۷.....	فرضیات تحقیق
۷.....	محدودیت های تحقیق
۷.....	الف) محدودیت های تحت کنترل محقق
۸.....	ب) محدودیت های خارج از کنترل محقق
۸.....	قلمر تحقیق
۸.....	تعریف متغیرهای تحقیق
۸.....	فساد
۸.....	فساد اداری
۹.....	کنترل
۹.....	وزارت ورزش و جوانان

فصل دوم : ادبیات و پیشینه تحقیق

صفحه	عنوان
۱۱	مقدمه
۱۱	الف: مبانی نظری
۱۱	تعریف لغوی فساد
۱۳	تعریف فساد اداری
۱۳	سطوح فساد
۱۷	انواع فساد
۲۲	دیدگاه های عمده نسبت به فساد اداری
۲۳	فساد اداری در ایران
۲۶	فساد در ورزش
۲۷	دیرینه شناسی فساد در ورزش
۲۹	پیامدهای فساد اداری در ورزش
۳۱	روش های کنترل فساد اداری
۳۲	علل بروز و گسترش فساد اداری در ایران
۴۰	ارتباط ویژگی های اقتصادی کارکنان با فساد اداری
۴۲	ارتباط ویژگی های فرهنگی کارکنان با فساد اداری
۴۴	ارتباط ویژگی های سازمانی کارکنان با فساد اداری
۴۵	ارتباط ویژگی های فردی کارکنان با فساد اداری
۴۷	کنترل
۴۷	تعریف کنترل
۴۷	اهمیت کنترل
۴۸	انواع کنترل
۴۸	روش های کنترل و مبارزه با فساد اداری
۵۸	ب مرور پیشینه ها
۵۸	پیشینه های داخلی

پیشنه های خارجی ۶۳

فصل سوم : روش شناسی تحقیق

صفحه	عنوان
۷۰	مقدمه
۷۰	روش تحقیق
۷۰	جامعه آماری و نمونه آماری
۷۰	متغیرهای وارد در تحقیق
۷۱	ابزار اندازه گیری
۷۱	روایی محتوایی
۷۱	روایی سازه
۷۲	پایایی پرسش نامه
۷۲	روش آماری

فصل چهارم : یافته های تحقیق

صفحه	عنوان
۷۴	مقدمه
۷۴	توصیف یافته ها
۷۵	سن
۷۶	جنسیت
۷۷	تحصیلات
۷۸	تاهل
۷۹	رشته تحصیلی

.....	سابقه خدمت	۸۰
.....	یافته های مربوط به سوالات پرسش نامه	۸۱
.....	الف)تحلیل عوامل موثر بر بروز فساد اداری	۸۱
.....	ب)تحلیل عوامل کنترل فساد اداری	۹۴

فصل پنجم : بحث و نتیجه گیری

صفحه	عنوان	
.....	مقدمه	۱۰۵
.....	خلاصه تحقیق	۱۰۵
.....	یافته های تحقیق	۱۰۶
.....	بحث و نتیجه گیری	۱۱۰
.....	جمع بندی نهایی	۱۱۸
.....	پیشنادهای تحقیق	۱۱۹
.....	الف) پیشنهادهای برخاسته از تحقیق	۱۱۹
.....	ب) پیشنهاد به سایر محققین	۱۲۰

منابع و ماخذ

صفحه	عنوان	
.....	منابع فارسی	۱۲۲
.....	منابع لاتین	۱۲۹

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱-۴: توزیع فراوانی ها بر حسب سن	۷۵
جدول ۲-۴: توزیع فراوانی ها بر حسب جنسیت	۷۶
جدول ۳-۴: توزیع فراوانی ها بر حسب تحصیلات	۷۷
جدول ۴-۴: توزیع فراوانی ها بر حسب تاهل	۷۸
جدول ۵-۴: توزیع فراوانی ها بر حسب رشته تحصیلی	۷۹
جدول ۶-۴: توزیع فراوانی ها بر حسب سابقه خدمت	۸۰
جدول ۷-۴: آزمون کیزر-می -یر- الکین	۸۱
جدول ۸-۴: آزمون بارتلت	۸۱
جدول ۹-۴: نتایج واریانس های تشریح شده	۸۲
جدول ۱۰-۴: بارهای عاملی هر یک از گویه ها در عامل های باقی مانده با چرخش	۸۴
جدول ۱۱-۴: شاخص های نهایی برازش عوامل موثر بر بروز فساد اداری مدل نهایی	۹۳
جدول ۱۲-۴: رتبه بندی عامل ها	۹۳
جدول ۱۳-۴: آزمون کیزر - می -یر- الکین	۹۴
جدول ۱۴-۴: آزمون بارتلت	۹۴
جدول ۱۵-۴: نتایج واریانس های تشریح شده	۹۵
جدول ۱۶-۴: بارهای عاملی هر یک از گویه ها	۹۷
جدول ۱۷-۴: شاخص های برازش عوامل کنترل فساد اداری مدل نهایی	۱۰۳
جدول ۱۸-۴: رتبه بندی عامل ها	۱۰۳

فهرست نمودارها

عنوان

صفحه

نمودار ۱-۴: توزیع درصد فراوانی آزمودنی ها بر حسب سن.....	۷۵
نمودار ۲-۴: توزیع درصد فراوانی آزمودنی ها بر حسب جنسیت.....	۷۶
نمودار ۳-۴: توزیع درصد فراوانی آزمودنی ها بر حسب تحصیلات.....	۷۷
نمودار ۴-۴: توزیع درصد فراوانی آزمودنی ها بر حسب وضعیت تاهل.....	۷۸
نمودار ۵-۴: توزیع درصد فراوانی آزمودنی ها بر حسب رشته تحصیلی.....	۷۹
نمودار ۶-۴: توزیع درصد فراوانی آزمودنی ها بر حسب سابقه خدمت.....	۸۰
نمودار ۷-۴: نمودار اسکری و مقادیر ویژه عامل های استخراجی.....	۸۳
نمودار ۸-۴: نمودار اسکری و مقادیر ویژه عامل های استخراجی.....	۹۶

فهرست شکل و مدل ها

عنوان

صفحه

شکل ۱-۲: طبقه بندی فساد اداری.....	۱۶
شکل ۲-۲: عوامل مختلف در ایجاد فساد اداری.....	۳۴
شکل ۳-۲: علل ایجاد کننده فساد اداری.....	۳۵
شکل ۴-۲: تعاملی بر بروز فساد اداری.....	۳۶
شکل ۵-۲: راهکار های مبارزه با فساد اداری.....	۴۸
مدل شماره ۱: عوامل حقوقی قانونی.....	۸۵
مدل شماره ۲: عوامل اداری- اقتصادی.....	۸۶
مدل شماره ۳: عوامل سازمانی.....	۸۷
مدل شماره ۴: ویژگی های شخصیتی کارکنان.....	۸۸
مدل شماره ۵: عوامل نظارتی.....	۸۹
مدل شماره ۶: عوامل اجتماعی.....	۹۰
مدل شماره ۷: عوامل آگاهی دهننده.....	۹۱
مدل شماره ۸: مدل نهایی عوامل موثر بر بروز فساد اداری.....	۹۲
مدل شماره ۹: عوامل اثر بخشی.....	۹۸

- مدل شماره ۱۰: عوامل معیشتی ۹۹
- مدل شماره ۱۱: عوامل فرهنگی ۱۰۰
- مدل شماره ۱۲: عوامل مدیریتی - اداری ۱۰۱
- مدل شماره ۱۳: مدل نهایی عوامل کنترل فساد اداری ۱۰۲

مقدمه

فساد اداری یکی از بیماری های مزمن و در واقع کهنه ترین جراحی نظام اداری تلقی می شود، چرا که پدیده ای همزاد دولت است یعنی از هنگامی که فعالیت های بشر شکل سازمان یافته به خود گرفتند، فساد اداری نیز در نتیجه تعاملات درونی و تعامل با محیط از متن سازمان ظهور کرد. (الوانی و جعفری، ۱۳۷۶)

تجربه های به دست آمده از کشورهای مختلف نشانگر آن است که فساد، امری پیچیده، پنهان و متنوع است. و از این رو مبارزه با آن نیز باید مستمر، طولانی، منسجم و با برنامه ریزی دقیق و همه جانبه همراه باشد. درحقیقت، فساد در سطوح اداری و سایر بخش های جامعه مانند عفونت است که اگر به اندام و ساختار جامعه سرایت کند، اعضای آن را یک به یک فاسد کرده و از کار می اندازد و چه بسا گسترش این عفونت، کل پیکره جامعه را از بین ببرد. امروزه فساد اداری و مالی به یک معضل جهانی مبدل شده و دولت ها آگاهند که فساد باعث آسیب های بسیاری می شود و هیچ حد و مرزی هم نمی شناسد، همان طور که نتایج و پیامدهای آن نیز بنا بر نوع سازمان سیاسی و اقتصادی و سطح توسعه یافتگی، گوناگون است. به هر صورت، فساد موجب انحطاط است، سیاست های دولت را در تضاد با منافع اکثریت قرار می دهد و باعث هدر رفتن منابع ملی می شود. همچنین به کاهش اثربخشی دولت ها در هدایت امور می انجامد و از این طریق، اعتماد مردم را نسبت به دستگا ههای دولتی و غیردولتی کاهش و بی تفاوتی، تنبلی و بی کفایتی را افزایش می دهد. فساد اعتقاد و ارزشهای اخلاقی را متزلزل می کند، هزینه انجام کارها را افزایش می دهد و موجب جرم زایی در سطح جامعه میگردد؛ به گونه ای که جامعه در برخورد با این جرائم، متحمل خسارت اجتماعی و اقتصادی شدید می گردد و رشد رقابت پذیری و توسعه اقتصادی انسانی را دشوار میگردد. فساد همچنین موجب ناکام ماندن تلاش های فقر زدایی، از بین رفتن سرمایه اجتماعی، و ایجاد بی انگیزگی و بدبینی در اجتماع گردیده، زمینه تضعیف روحیه افراد درستکار را فراهم می آورد. آنچه موجبات نگرانی بیش تر را فراهم می کند این است که وقتی فساد به یک فرهنگ تبدیل شد، دیگر کسی به قبح و نادرستی کارش نمی اندیشد؛ زیرا از یک سو می بیند که همه این طور رفتار می کنند و از سوی دیگر از او نیز انتظار دارند که چنین رفتار کند (رفیع پور ۱۳۸۸). فساد در هر سیستمی بر اساس صورتبندیهای فرهنگی، سیاسی

و اقتصادی، اشکال خاصی به خود می‌گیرد که می‌توان آنها را در نظام‌های متعدد به شکل رشوه برای انجام کار یا اخذ امتیازات، پاداش برای حسن خدمت، بی‌احترامی به ارباب رجوع اداری، سوء استفاده از اسناد و مدارک موجود در راستای منافع شخصی یا فامیلی یا گروه‌های قومی، نژادی یا طبقه خاص، خرید کارگزاران اداری، به کارگیری کارگزاران و اموال سازمان به نفع منافع شخصی، دستکاری اسناد، فروش اسناد دولتی، کم‌کاری، دستکاری در اسناد مناقصات و فروش خدمات، حیف و میل اموال عمومی، فراموشی وظایف سازمانی در اداره و رفیق بازی اداری مشاهده نمود (خلف خانی، ۱۳۸۸: ۴۰).

فساد در ورزش موضوع جدیدی نیست. اولین مورد ثبت شده فساد در ورزش، به ورزشکاری از روم نسبت داده شده که در دوره اولیه المپیک در سال ۳۸۸ قبل از میلاد به سه رقیب خود رشوه داد تا بتواند برنده مسابقات شود. همچنین در این دوران مواردی از فساد در مدیریت ورزشی و در بین برگزار کنندگان ورزشی مسابقات ورزشی نیز ثبت رسیده است. (ماینینگ^۱، ۲۰۰۵). مرور زمانی فساد انجام شده و ثبت رسیده در ورزش ۲ نکته را در مورد فساد در ورزش نشان می‌دهند. ابتدا اینکه در ورزش‌های رقابتی، با گذشت زمان داوران و مسئولان ورزشی به صورت مکرر در فساد درگیر می‌شوند و ورزشکاران کمتر از آن‌ها درگیر این مسائل هستند. دوم اینکه تمایل عجیب به فساد اداری و سازمانی ورزش، خصوصاً در سال‌های اخیر را می‌توان در بین مدیران و کارکنان سازمان‌ها و فدراسیون‌های ورزشی مشاهده نمود. (بافیرما^۲، ۲۰۰۴). نمونه‌هایی از فساد اداری را کم و بیش می‌توان در هر سازمانی مشاهده کرد. سازمان‌های ورزشی نیز جزء همین سازمان‌ها هستند که با توجه به نقش و مسئولیت مهمی که در امر توسعه ورزش و تأمین سلامت مردم دارند، ضرر و زیان ناشی از فساد اداری می‌تواند تأثیر عمیق‌تری بر آنها داشته باشد. در این تحقیق، سازمانهای ورزشی از جمله: وزارت ورزش و جوانان را که به شکل موردی در این تحقیق قصد واکاوی آن را از منظر کارکنان این سازمان، در مورد عوامل موثر بر فساد اداری و همچنین قصد بررسی راههای کنترل فساد اداری را در این تحقیق داریم.

^۱. Macning

^۲. Baufirma

بیان مساله:

رعایت نشدن معیارهای اخلاقی توسط نهادهای اجتماعی، نگرانیهای زیادی را در جامعه بوجود آورده است. یکی از این نگرانیها به نام فساد است که به طور عمده توجه جهانیان را به خود جلب کرده است. فساد در همه کشورها، صرف نظر از میزان توسعه اجتماعی و اقتصادی رخ می دهد(دانایی فرد، ۱۳۸۴: ۱۰۷). با این ویژگی به فساد به زمان یا جامعه ای خاص محدود نمی شود. در واقع می توان گفت فساد پدیده ای همزاد حکومتهاست، یعنی از زمانی که فعالیتهای بشر بشکل سازمان یافته و منسجی به خودگرفته است، فساد وجود داشته است(الوانی، ۱۳۷۶).

از فساد تعاریف متعددی ارایه شده است. گسترده ترین تعریف، فساد، سوء استفاده از امکانات و منابع عمومی در راستای منافع شخصی تعبیر شده است(همان). به طور کلی، فساد در سه سطح عمده مالی، سیاسی و اداری وجود دارد. پدیده فساد اداری صدمات جبران ناپذیری را بر سرعت حرکت چرخ توسعه جامعه ایجاد کرده است و دگرگونیهای سیاسی وجود نهادهای دموکراتیک و آزادی مطبوعات در دو قرن اخیر در کشورهای مختلف، دولتها را مجبور کرده است نسبت به اقدامات و عملکرد خود به مردم جوابگو باشند. در نتیجه این تحولات، تخلفات اداری از حساسیت بسیار بالایی برخوردار شده و دولتها بخاطر مشروعیت سیاسی ناچارند به این مساله توجه کنند(شلالوند، ۱۳۷۷: ۱۳۱).

فساد اداری یک مشکل جهانی است و با توجه به گزارش شفافیت بین الملل بر تمام بخشهای جامعه از ساخت فرانسه، آموزش و پرورش اوگاندا، پلیس مالزی تا مجلس ژاپن، قوه قضائیه برزیل بورکینافاسو اثر می گذارد(همان). در جمهوری اسلامی ایران نیز بر اساس گزارش سازمان گزارش سازمان شفافیت از نظر فساد اداری بین ۱۶۳ کشور در جهان رتبه ۱۰۵ قرار دارد. که این رقم نشان دهنده فساد اداری در سطح بالا در سازمانهای ایرانی است(صفری، ۱۳۸۷).

فساد، بخشی از مسایلی است که همه سازمانهای از جمله سازمانهای ورزشی در دوره عمر خود ناگزیر آن را تجربه می کنند. فساد در ورزش موضوع تازه ای نیست با شکل گیری سازمانهای ورزشی کوچک و بزرگ در طی سالهای اخیر اهمیتی که این سازمانها و منابع آنها در سیاست ورزشی دارند. فساد اداری در ورزش به عنوان یکی از شاخه های مهم فساد در ورزش و مانعی بزرگ سد راه کارایی و اثر بخشی این سازمان است(همان).

در زمینه ی فساد اداری چندین تحقیق انجام شده است. ماس و همکاران (۲۰۰۶) در تحقیق خود معتقدند که فساد اداری و مالی در میان اعضای کمیته ی بین المللی وجود دارد و رسانه ها بین این امر توجه زیادی داشته اند که این امر می تواند حامیان مالی را نگران کند و باعث کاهش حمایت از المپیک گردد که این امر در روند پیشرفت ورزش کشور اختلال ایجاد کند. بالسون و همکاران (۲۰۰۷) نیز بیان کردند که درآمدهای کم و وضعیت های اقتصادی بسکتبال، آن ها را در معرض فساد قرار می دهد. در داخل کشور نیز صفری و همکاران (۱۳۸۷) دریافتند که عوامل اقتصادی نقش مهمی در بروز و گسترش فساد دارد. گودرزی و همکاران (۱۳۹۰) عوامل پنج گانه وضعیت اقتصادی کارکنان، ویژگی های فرهنگی جامعه، ویژگی های سازمانی کمیت و کیفیت قوانین را در وقوع و رشد فساد اداری نقش مهمی دارند و بین روش های کنترل فساد اداری بهبود حقوق کارکنان را بیشترین نقش به خود اختصاص داده است.

فساد موجب انحطاط می شود، امروزه بسیاری از ممالک دریافته اند که فساد و تخلفات ورزشی از مهمترین تهدیدها در جهت ثبات اقتصادی، توسعه و پیشرفت است. نظام اداری کشور ما نیز مدت هاست که از بیماری فساد و تخلف اداری رنج می برد. برای حذف یا کاهش این پدیده در سازمان های ورزشی کشور نیازمند برنامه های تدوین شده می باشد.

براین اساس، پژوهش حاضر، برای شناسایی ریشه های بروز فساد اداری، از دید کارکنان وزارت ورزش و جوانان انجام می گیرد و در پی پاسخ به این پرسش است که عوامل مؤثر بر فساد اداری در این سازمان ورزش چیست؟ از دیدگاه کارکنان وزارت ورزش و جوانان، روش های کنترل فساد اداری در این سازمان چیست؟ اولویت بندی هر یک از عوامل مؤثر بر فساد اداری و روش های کنترل آن در وزارت ورزش و جوانان جمهوری اسلامی ایران، از نظر کارکنان وزارت ورزش و جوانان کشور چگونه است؟

ضرورت و اهمیت تحقیق

سازمانهای ورزشی نقش مهمی در جوامع امروزی بازی می کنند از آنجا که سازمانها محل تجمع سرمایه های اقتصادی انسانی و مالی زیادی هستند پتانسیل زیادی برای انجام کارهای فراوانی دارند، وجود فساد باعث تضعیف روحیه کارکنان و اتلاف انرژی می شود (رفیع پور، ۱۳۷۶).

با توجه به تنوع زیاد فعالیتهای در زمینه ورزش، تنوع زیاد فساد را نیز می توان مشاهده کرد با مرور فسادهای انجام گرفته و به ثبت رسیده در ورزش روند رو به رشدی را در فساد سازمانهای ورزشی بویژه در سالهای اخیر در بین مدیران و کارکنان سازمانها و فدراسیونهای ورزشی می توان مشاهده کرد (نجفی کلوری، ۱۳۹۱).

فساد در عرصه ورزش و سازمانهای ورزشی پیامدهای ناخوشایند و مشروحه زیر را به همراه دارد: ۱- فساد می تواند سلطه سرمایه داری در ورزش را افزایش دهد. ۲- رواج فساد در ورزش و سازمانهای ورزشی باعث می شود فلسفه ورزش که همانا رقابت سالم و جوانمردانه برای پیروزی و موفقیت است، نقض گردد. ۳- فساد شایسته سالاری را در ورزش از بین می برد که این امر به نوبه خود از انگیزه ورزشکاران تازه کار و کارکنان سازمان ورزشی می کاهد. ۴- فساد، شهرت و آوازه سازمانها و رشته های ورزشی و افراد درگیر در ورزش را خدشه دار می کند که این امر می تواند برای ورزش بسیار گران تمام شود (صفری، ۱۳۸۷).

امروزه نمونه هایی از فساد اداری را کم و بیش در هر سازمانی را می توان، مشاهده کرد. سازمان های ورزشی کشور به دلیل حساسیت مسئولیت های مربوط به ورزش در زمینه ی ترویج و گسترش ورزش کشور نقش مهمی دارند. با توجه به مقوله ی فساد و کج روی در این سازمان ها، ضروری بنظر می رسد که نتایج این تحقیق می تواند مورد توجه وزارت ورزش و جوانان، کمیته ملی المپیک، فدراسیون های ورزشی و هیئت های ورزشی و همچنین شهرداری مناطق شهری که امروزه در زمینه های ورزش و تفریحات سالم در جامعه نقش موثر و به سزایی دارند، قرار گیرد.

اهداف تحقیق

هدف کلی:

تحلیل عوامل موثر بر بروز فساد اداری و روش های کنترل آن در وزارت ورزش و جوانان

اهداف جزئی:

۱. بررسی رابطه بین وضعیت اقتصادی کارکنان و بروز فساد اداری در وزارت ورزش و جوانان
۲. بررسی رابطه بین ویژگی های سازمانی و بروز فساد اداری در وزارت ورزش و جوانان
۳. بررسی رابطه بین ویژگی های فرهنگی و بروز فساد اداری در وزارت ورزش و جوانان
۴. بررسی رابطه بین ویژگی های فردی کارکنان بر بروز فساد اداری در وزارت ورزش و جوانان
۵. بررسی رابطه بین میزان تفاوت کمیت و کیفیت قوانین و مقررات بر بروز فساد اداری در وزارت ورزش و جوانان
۶. اولویت بندی عوامل موثر بر بروز فساد اداری در وزارت ورزش و جوانان
۷. اولویت بندی روشهای کنترل فساد اداری در وزارت ورزش و جوانان

فرضیات تحقیق

۱. عوامل موثر (وضعیت اقتصادی کارکنان، ویژگی های سازمانی، ویژگی های فرهنگی، ویژگی های فردی و کمیت و کیفیت قوانین) در بروز فساد اداری در وزارت ورزش و جوانان نقش دارند.
- ۱-۱ وضعیت اقتصادی کارکنان در بروز فساد اداری در وزارت ورزش و جوانان نقش دارد
- ۲-۱ ویژگی های سازمانی در بروز فساد اداری در وزارت ورزش و جوانان نقش دارد
- ۳-۱ ویژگی های فرهنگی در بروز فساد اداری در وزارت ورزش و جوانان نقش دارد
- ۴-۱ ویژگی های فردی در بروز فساد اداری در وزارت ورزش و جوانان نقش دارد
- ۵-۱ کمیت و کیفیت قوانین در بروز فساد اداری در وزارت ورزش و جوانان نقش دارد
- ۶-۱ روش های کنترل در کاهش فساد اداری در وزارت ورزش و جوانان نقش دارد

محدودیت های پژوهش

محدودیت های در اختیار محقق

مطالعه به کارکنان وزارت ورزش و جوانان محدود شده

محدودیت های خارج از اختیار محقق

حساسیت بر انگیز بودن موضوع فساد اداری بطور ذاتی مشغله زیاد کارکنان وزارت ورزش و جوانان و به تعویض انداختن زمان تکمیل پرسشنامه دشواری جمع آوری اطلاعات به علت عدم همکاری افرادی که جزء نمونه قرار گرفته اند

پیش فرض های تحقیق

پرسشنامه تحقیق به خوبی می تواند سئوالات و فرض های تحقیق را پاسخگو باشد. کارکنان در پاسخگویی به سئوالات همکاری صمیمانه و صادقانه دارند.

قلمرو تحقیق

قلمرو مکانی

از لحاظ مکانی، قلمرو پژوهش حاضر، وزارت ورزش و جوانان ایران را شامل می شود، که در این تحقیق، تمامی کارکنان این وزارتخانه مورد سوال قرار گرفته اند.

قلمرو زمانی

لحاظ زمانی، این تحقیق به بررسی دیدگاه کارشناسان این وزارتخانه در مورد وضعیت فساد اداری در این سازمان در سال ۱۳۹۳ می پردازد.

تعریف اصطلاحات و واژه ها

فساد اداری:

تعریف مفهومی: فساد اداری در ورزش، رفتاری است که توسط مدیران، داوران، مسئولان و یا کارکنان سازمان های ورزشی به صورت آگاهانه بروز داده می شود و طی آن این افراد، وظایف مختص خود را به گونه ای اجرا می نمایند که کاملاً تا اندازه ای با اهداف و ارزش های اخلاقی باشگاه، سازمان، انجمن و یا رشته ورزشی مغایرت دارد (ماینینگ، ۲۰۰۵).

تعریف عملیاتی: در این پژوهش با سئوالات ۱-۲۴ پرسش نامه عوامل موثر بر فساد اداری در وزارت ورزش و جوانان سنجیده می شود.

کنترل

تعریف مفهومی: کنترل به مکانیزم‌هایی اطلاق می‌شود که به منظور حصول اطمینان از اینکه رفتارها و عملکردها و رویه‌های سازمان انطباق دارند، مورد استفاده قرار می‌گیرد (سازمان مدیریت و برنامه ریزی، ۱۳۸۳: ۸۳)

تعریف عملیاتی: نمره‌ای که آزمودنی‌ها در پاسخ به سوالات ۲۵-۳۸ پرسش‌نامه بدست می‌آورند، میزان کنترل فساد اداری را نشان می‌دهد.

وزارت ورزش و جوانان

تعریف مفهومی: این سازمان عالی‌ترین مرجع به رسیدگی به مسایل مربوط به ورزش و جوانان در جمهوری اسلامی ایران می‌باشد (ویکی‌پدیا^۱).

تعریف عملیاتی: منظور از وزارت ورزش و جوانان در این پژوهش وزارت ورزش و جوانان جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

---

^۱.Wikipedia